

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

ul. Brzeska 41, 21- 500 Biała Podlaska

tel. (0-83) 343-70-66 tel./fax (0-83) 343-29-82

www.pcpr.powiatbialski.pl pcprbp@wp.pl

**Sprawozdanie z efektów pracy koordynatorów rodzinnej
pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie
Bialskim w roku 2012**

Biała Podlaska, kwiecień 2013 r.

Od 01.01.2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku nr 149, poz. 887 z późn. zm.).

Zgodnie z w/w ustawą rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka zostały objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który jest wyznaczany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na terenie Powiatu Bialskiego organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które wyznacza koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W okresie 3 lat od wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej tj. od 01.01.2012 r. rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka nieposiadające przed dniem wejścia w życie w/w ustawy co najmniej 2-letniego doświadczenia w pieczy zastępczej, obejmuje się opieką koordynatora.

W okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej opieką 2 koordynatorów (1,5 etatu) objęto:

- 2 rodzinne domy dziecka
- 6 zawodowych rodzin zastępczych w tym jedno o charakterze Pogotowia Rodzinnego
- 35 rodzin zastępczych (spokrewnionych i niezawodowych)

Opieką koordynatora zostały objęte nie tylko rodziny, które nie miały 2 letniego doświadczenia ale również rodziny zawodowe, rodzinne domy dziecka oraz rodziny, w których występowały problemy opiekuńczo – wychowawcze, lub które w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wymagały takiego rodzaju wsparcia. Wszystkie rodziny, które zgłoszą chęć współpracy z koordynatorem otrzymają taką formę wsparcia.

Zatrudnieni koordynatorzy posiadają wykształcenie wyższe - pedagogiczne oraz posiadają doświadczenie w pracy z rodzinami zastępczymi i dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

Zgodnie z przepisami w/w ustawy do zadań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu, w szczególności przez organizowanie grup wsparcia,

- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordinatory realizując swoje zadania możliwie jak najczęściej odwiedzali rodziny zastępcze, prowadząc rozmowy na temat występowania u dzieci ewentualnych problemów opiekuńczo – wychowawczych czy zdrowotnych. W trakcie wizytacji koordynatorzy sporządzają:

- **ocenę sytuacji dziecka**, która zawiera informację o rodzicach biologicznych dziecka (władzy rodzicielskiej i alimentach), kontaktach dziecka z rodzicami lub rodzeństwem, sytuacji zdrowotnej dziecka, jego wynikach w nauce, ewentualnych problemach opiekuńczo – wychowawczych, metodach pracy stosowanych w pracy z dzieckiem, informacji dotyczącej zainteresowań oraz stanowisko koordynatora w sprawie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- **plan pomocy dziecku**, który zawiera główne cele, do których ma dążyć rodzina przy pomocy konkretnych działań. Działania są formułowane pisemnie z podziałem na krótko i długo terminowe, uwzględniając działania w sferach: psychospołecznej, edukacyjnej, zdrowotnej, materialno – bytowej, sferze zainteresowań dziecka oraz kontaktów z rodzicami biologicznymi. Plan pomocy dziecku sporządzany jest raz do roku, następnie dokonuje się oceny ustaleń zawartych w planie a w razie potrzeby dokonuje się jego modyfikacji.

- **ocenę rodziny zastępczej/prowadzącego rodzinny dom dziecka**, która zawiera dane osobowe członków rodziny, sytuację mieszkaniową, stan zdrowia opiekunów dzieci, informację o problemach w sprawowaniu pieczy zastępczej, informację o podnoszeniu kwalifikacji przez opiekunów zastępczych, ich współpraca ze szkołą, PPP itp., oraz wnioski koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na temat funkcjonowania rodziny.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje pierwszej oceny rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka przed upływem jednego roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest

dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. W przypadku rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka, w celu ustalenia zasadności przedłużenia okresu obowiązywania umowy zawartej ze starostą na prowadzenie pieczy zastępczej, oceny dokonuje się także na trzy miesiące przed wygaśnięciem tej umowy

W przypadku negatywnej oceny, kolejna ocena jest dokonywana nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia dokonania tej oceny. W przypadku negatywnej kolejnej oceny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej kieruje do sądu wnioski o uchyleniu postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej albo rodzinnym domu dziecka.

Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej formułuje na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazuje ją do właściwego sądu.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Oceny powinny być dokonywane w konsultacji w szczególności z asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka.

W dokonywanych ocenach koordynatorzy uwzględniali informacje ze szkół, gminnych ośrodków pomocy społecznej, opinii poradni psychologiczno -pedagogicznej, kuratorów sądowych oraz informacji uzyskanych z ośrodka adopcyjnego.

Wszystkie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostały zgłoszone do adopcji.

W 2012 r. rozwiązano 4 rodziny zastępcze. W przypadku jednej z rodzin dziecko powróciło do matki biologicznej, w przypadku drugiej 2 dzieci zostało umieszczonych w innej rodzinie zastępczej, a w pozostałych dwóch dzieci zostały umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej – typu socjalizacyjnego. Wszczęto również postępowanie w sprawie rozwiązania rodziny zastępczej i powrót dziecka do matki biologicznej, które nie zostało rozpatrzone w 2012 r.

W okresie od 1 sierpnia 2012 r. do 30 sierpnia 2013 r. jedna z rodzin niezawodowych tworzyła rodzinę pomocową dla 4 dzieci oraz jedna z rodzin adopcyjnych tworzyła rodzinę pomocową dla 1 dziecka.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzają również Indywidualne Plany Usamodzielnienia wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i wspierają ich w procesie

usamodzielnienia. W wielu przypadkach koordynatorzy są opiekunami usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków.

W przypadku zawierania umów z rodzinami zawodowymi, rodzinnymi domami dziecka koordynatorzy sporządzili opinię o kandydatach.

Na prośbę Sądu koordynatorzy wydają też opinię o kandydatach na przyszłych opiekunów zastępczych.

W dniu 26.11.12 r. Koordynatorzy dokonali kontroli problemowej w Domu Rodzinnym „Jedno serce” nr. I i II w Bohukałach, 21-550 Terespol i przedłożyli protokół pokontrolny Dyrektorowi PCPR.

Koordynatorzy uczestniczą w realizacji projektu systemowego współfinansowanego z UE w ramach EFS pt.: „Uwierz w siebie – dokonaj metamorfozy”.

Koordynatorzy uczestniczą również w ocenach okresowych dot. sytuacji dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych –typu rodzinnego.

Pracownik zatrudniony na pół etatu koordynatora i pół pedagoga uczestniczył w przygotowaniu i realizacji niektórych ofert konkursowych, programów, mianowicie:

- przygotowanie oferty na ogłoszony konkurs w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej – ‘Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – druga edycja’ . Konkurs został rozstrzygnięty pomyślnie dzięki czemu udało uzyskać środki finansowe na wynagrodzenie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
- uczestnictwo w przygotowaniu i realizacji w ramach programu osłonowego -Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” pt: „Przemoc w rodzinie – wołaj o pomoc”.
- Przygotowanie i uczestnictwo w szkoleniu rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka pt: „Wypalenie zawodowe”.
- Przygotowanie oferty na otwarty konkurs MP i PS w ramach resortowego programu wspieranie rodziny i systemy pieczy zastępczej w 2012 r. pt. Szklenie rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz prowadzenie szkolenia dla 5 par kandydatów na opiekunów zastępczych.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wychodzą naprzeciw oczekiwaniom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, wspierają ich w trudach codziennej pracy, w razie potrzeb pomagają w rozwiązywaniu występujących trudności, wskazują rozwiązania lub pomagają w realizacji założeń planu pracy z dzieckiem. Koordynator to osoba, która zna

opiekunów oraz ich dzieci, jest godna zaufania na tyle, że rodziny nie ukrywają żadnych niepowodzeń związanych z wychowywaniem dzieci czy swoich wątpliwości.

Współpraca z rodzinami układa się pozytywnie, do Sądu wystosowano pozytywne opinie o funkcjonowaniu rodzin zastępczych. Do tut. Centrum nie wpłynęły żadne zażalenia na prace koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.